

Daniel Kwatia — Papapy 50

*Ojepe'a haña umi Mba'e Kañymby Maranduhára rehegua Daniel 8-pe:
Palmoni Revelación*

Jeff Pippenger

2024-01-14

Daniel capítulo ochope, Danielpe oñeme'ẽ peteĩ visión umi reino kuéra rehegua profecía bíblicape, ha upéi ohendu peteĩ ñemongeta yvagapegua ojehechaukáva peteĩ porandu ha peteĩ mbohováí rupive.

Upéi ahendu peteĩ santo oñe'ẽva, ha ambue santo he'i pe santo oñe'ẽvape: Mbovy araka'e peve piko oikóta pe visión oñe'ẽva pe sacrificio ára ha ára rehe, ha pe tembiapo vai omoheñoiva ñembyai, ojeheja haña mokõivéva, pe santuario ha pe ehérsito, oñembotyryry haña ipy guýpe? Ha ha'e he'i chéve: Mokõi mil trescientos ára peve; upéi pe santuario oñemopotíta. Daniel 8:13, 14.

Umi doce versíkulo peteĩha ohechauka pe visión, ha umi versíkulo trece ha catorce omombe'u ambue visión. Oĩháicha mokõi ñe'ẽ hebreo iñambuéva, mokõivéva oñembohasáva “ojeipe'a” ramo, ha mokõi ñe'ẽ hebreo iñambuéva, mokõivéva oñembohasáva “santuario” ramo, upéicha avei Daniel capítulo ocho-pe oĩ mokõi ñe'ẽ hebreo iñambuéva, mokõivéva oñembohasáva “visión” ramo.

Mokõi ñe'ẽ oñembohasáva “jeipe'a haña” rehegua, Adventismo remimbo'ehára teología rehegua he'i mokõivéva oñentendeva'erãha he'iséva “ñembogue” téra “ñemboipe'a”. Mokõi ñe'ẽ oñembohasáva “santuario” rehegua, Adventismo remimbo'ehára teología rehegua he'i mokõivéva oñentendeva'erãha he'iséva “Tupã rógapegua santuario”; ha mokõi ñe'ẽ oñembohasáva “visión” rehegua, Adventismo remimbo'ehára teología rehegua, jey haña, omokañy umi joavy oĩva mokõivéva ñe'ẽ apytépe. Pe joavy tuicha mba'e va'ekue Daniel-pe guarã, ha upéva ha'e ojeporu hañaicha mokõi ñe'ẽ hebreo iñambue etéva; upéva ñande jahechakuaa ha jañongatuva'erã upe joavy. Pe ñe'ẽ “visión”, versíkulo 13-pe, ha'e pe ñe'ẽ hebreo “chazon”, ha he'ise peteĩ kéra, peteĩ jehechauka, téra peteĩ marandu profétiko—peteĩ visión.

Pe ñe'ẽ “visión” ojehecha diez jey Daniel capítulo ocho-pe, ha katu ohechauka mokõi ñe'ẽ hebreo iñambuéva. “Chazon”, oĩva versículo trece-pe, ojuhu avei versículo peteĩme, upéi mokõi jey versículo mokõime, añetehápe versículo trece-pe, ha peteĩ jey versículo quince, diecisiete ha veintiséis-pe. Siete umi diez jey pe ñe'ẽ “visión” ojehecha Daniel capítulo ocho-pe, ha'e pe ñe'ẽ “chazon”, he'iséva añoite “peteĩ visión”.

Ambue mbohapy jevy pe ñe'ẽ “vision” osẽha Daniel capítulo ocho-pe, ha'e pe ñe'ẽ hebreo “mareh”, he'iséva peteĩ jehecha; téra peteĩ jechauka. Capítulo ocho-pe, pe ñe'ẽ hebreo “mareh” avei oñembohasa peteĩ jevy ndaha'úi “vision” ramo, síno “appearance” ramo, upéicha rupi ojekuaa porãve pe ñe'ẽ he'iséva. Mba'ére piko Daniel oiporu mokõi ñe'ẽ hebreo iñaguĩtereíva he'isévape, ha umi traduktór kuéra ohechakuaáva kuéra peteĩchaite ñe'ẽramo? Oimportápa upéva?

“Opaite principio Ñandejára ñe’ẽme oreko henda, opaite mba’e ojuhúva katu oguereko he’iséva. Ha pe estructura completa, ijehechaukápe ha ijejapópe, ome’ẽ testimonio Ijapohárape. Péicha peteĩ estructura ndaipóri arandu ikatúva oñemo’ã térã ojapo haña, ndaha’éiramo pe Arandu Infinito rehegua.” Education, 123.

Mokõiha porandúpe ñembohováí ha’e: Héẽ, añetépe tuicha mba’e mba’érepa Daniel ojapo upe jehechauka poravopyre; upévare, marandu asyguigua temimbo’épe to’a tembiaporã ramo oñeha’ã hañaicha ontende haña peteĩha porandu, oporandúva mba’érepa Daniel ojapo upe jehechauka poravopyre. Umi jehechauka poravopyre ha’e ojapova’ekue ñe’ẽ oñembohasáva “santuario” ramo rehe, ha ñe’ẽ oñembohasáva “oipe’a haña” ramo rehe, oguereko haña consecuencia eterna; upéicharõ, mba’ére piko avave oha’arõta michĩve iñimportancia pe ñe’ẽ oñembohasáva “visión” ramo rehe? “Mayma hecho” oguereko “imba’eporã” “Ñe’ẽme Ñandejára rehegua,” ha omboguata marandu asyguigua “estructura,” ha marandu asyguigua ñembotupã oñekumpli jave “ojepapo haña.”

Ñañepyrũvo ñahesa’yijõ haña pe ñe’ẽ “visión” capítulo ocho-pe, peteĩ “mba’e añetegua” oguerekóva “jepy’amongeta” Daniel rembiapokue rehe, ha’e máva piko pe ombohováiva pe porandu Daniel ocho, versículo trece-pe ko’ẽme: “Mokõi mil trescientos ára peve; upéi pe santuario oñemopotĩta.”

Oĩ irundy mba’e añetegua oguerekóva peteĩ “jehecha porã” directo Daniel capítulo ocho rehe, ha che aime aporomombe’úvo hesekuéra. Peteĩva ha’e pe visión ysyry Ulai rehegua ojehechakuaa hague peteĩ profesía ramo umi ára pahápe guarã, ha avei ha’eha pe símbolo pe “arandu” libro de Daniel pegua, oñe’ẽva hague “ojeipe’a hague” pe “ára paha” jave ary 1798-pe.

“Oikotevẽeterei Ñe’ẽ Ñandejára rehe ñañemoarandu hi’aguĩvéva. Ko’ýte Daniel ha Apocalipsis oñeñangareko va’erã hese ku araka’eve guaréicha ñane rembiapokue rembiasápe. Ikatu jahasa sa’ive ñañe’ẽvo peteĩháicha peteĩteĩva mba’ére, Roma pokatu ha papado rehe; ha katu tekotevẽ jahechauka mba’épa ohaí profétakuéra ha apóstolkuéra Espíritu Ñandejára ñepyrũme. Espíritu Santo omoheñóí ha omohenda upéicha ko’ã mba’e, mokõivéva profecía ñeme’ẽme ha umi mba’e ojehechaukávape, ombo’e haña pe tembiporu yvypóra opyta haña okañy tesa renondégui, oñemokañy Cristo-pe, ha Ñandejára yvagagua ha Iley toñembotuicha.”

“Peemoñe’ẽ Daniel aranduka. Penemandu’a porã, peteĩteĩ punto rupive, umi mburuvicha guasu retãnguéra rembiasakue upepe ojehechaukáva rehe. Pehecha umi karai poguypegua, aty guasu ha ehérsito mbarete, ha pehechakuaa mba’éichapa Tupã omba’apo omomichĩ hañaicha yvypóra ñemomba’eguasu, ha omoĩ haña yvypóra mimbipa vyku’ípe. Tupã añoite ojehechauka tuicha hañaicha. Maranduhára visión-pe ojehecha chupe omboguejyha peteĩ mburuvicha mbarete ha omoĩ jeyha ambuépe. Ojekuaauka chupe ára ha arapy sãmbyhyhára ramo, oĩ hañaicha omopu’ãvo Hembiguái opa’ỹva—Pe Yma guare Árapegua, Tupã Oikovéva, opa arandu Ypykue, ko’ãgagua Sãmbyhyhára, ha umi oútava Revelahára. Pelee ha peikũmby mba’eichaitépa imboriahu, ikangy, are’ỹva, jejavyhára ha hembiapo vaikue yvypóra, omopu’ãvo i’ángá mba’e rei gotyo.”

“Espíritu Santo, Isaías rupive, ombojekuaa ñandéve Tupãme, Tupã oikovévape, ñama’ẽ hañaicha hese tenonderãite haña—Tupã rehe, Cristope ojehechaukávaicha. ‘Ñandéve

oñemoñare mitã, ñandéve oñeme'ẽ ta'ýra: ha mburuvicharã ipyti'a ári oĩta; ha héra oñembohérata Admirable, Consejero, Tupã Imbarete, Túva opa ára guarã, Py'aguapy Ruvicha' [Isaías 9:6].”

“Pe tesakã Daniel orresiviéva'ekue directamente Tupãgui oñeme'ẽkuri peteĩchaite ko'ã ára pahápe guarã. Umi visión ha'e ohechava'ekue ysyry Ulai ha Hiddekel rembe'ýpe, umi ysyry guasu Sinar pegua, ko'ãga oĩ hína oñekumpli hañuaicha, ha opaite mba'e oje'e va'ekue voi pya'eite oikopátama.”

“Pehecha umi mba'éichapa oĩkuri pe tetã judía Daniel marandu'ẽme'ẽngue oñeme'ẽrõ guare. Israelgua oĩkuri ñembyaty hañuápe, hógaarangatu oñehundíma va'ekue, ha pe tembiapo oñeme'ẽva tupãope oñembotove. Ijerovia oñemopyenda va'ekue umi ñembohéra ha tembiapo rehe pe sistema sacrificialpe. Ha'ekuéra ojapo kuri umi forma okáguigua ta'e opa mba'e hañua, ha upéicha oheja hañua pe añetegua ñemomba'e espíritu. Iserviokuéra oñembyaíva'ekue umi ñemoarandu ha jepokuaa pagánova reheve, ha umi rito sacrificial ojapóvo ndohecháí va'ekue kuarahy'ãgui pe añetegua mba'e peve. Ndaikuaái va'ekue Cristo-pe, pe ofrenda añetéva yvypóra angaipa rehehápe. Ñandejára omba'apo ogueraha hañua pe tavayguakuérape ñembyaty hañuápe, ha ombotove hañua pe tembiapo tupãope, ikatu hañuaicha umi ceremonia okáguigua ani hañua oiko ijerovia kompleteite hañua. Iprincipiokuéra ha ijepokuaakuéra tekotevẽ va'ekue oñemopotĩ pagánismogui. Pe servicio ritual opyta hañua, ikatu hañuaicha pe servicio py'aguapýpe oñemoingove jey. Pe mimbipa okáguigua oñemboi hañua, ikatu hañuaicha pe espiritual ojekuaa.”

“Pe yvy oñemoĩhaguépe tembiguáiramo, tavayguakuéra ojere jey ramo guare Ñandejárape ñembyasýpe ha ñembyasy añetépe, Ha'e ojehechauka chupekuéra. Ndorekói kuri hikuái pe techauka okáguigua He'ígui oĩha hendivekuéra; upéicharõ jepe, pe kuarahy resape porãite, Tekopotĩ Kuarahy rehegua, oíke hesakã hañuaicha iñarandúpe ha ikorasõme. Ohenói ramo guare Tupãme ñemomirĩha ha ijejopy asýpe, visión oñeme'ẽ Itupã maranduhakuérape oikuaa hañua umi mba'e oikótava tenonderãme—umi ojopy va'ekue Tupã retãguakuérape oñehunditaha, pe Pysyrõhára ouha, ha pe mborayhu'ýre opa'ýva Rréino oñemopyendataha.” Manuscript Releases, volúmen 16, 333–335.

Pe “mba'e añetegua” visión ysyry Ulái rehegua oñeme'ẽ hague ára pahápe guarã ojerure peteĩ oñemoarandu hañua profesía rehe oñeha'ãmbaitévo oikũmby hañua mba'épa ha'e he'i va'ekue umi mba'e oikótavagui oñerrepresentáva pe visiónpe. Umi “mba'e” profesiaigua ojoajúva pe visión ysyry Ulái rehegua ndive oñemboheko kuri pe “Espíritu Santo” rupive, “mokõive profesía oñeme'ẽ jave, ha umi tembiapo oñemombe'úva” ryepýpe. Mba'épa oikóva peteĩ proféta ndive oñeme'ẽ jave chupe peteĩ visión, avei umi tembiapo profesiaigua pe proféta ohechakuaáva, tekotevẽ oñehesa'ýijo, pe jeikuaa reheve mokõivéva ha'eha peteĩ representación profesiaigua oñemoañetéva ára pahápe. Pe jehaipyre mboyvegua omomba'e guasu ñande jahechakuaava'erãha Daniel oĩ hague pe “siete tiempos” ñembyatyrymbýpe.

Daniel ohechauka umi ohechakuaáva ñembiguáipe pe mbohapy ha mbyte ára paha-pe Apocalipsis 11-pe, upéi ojere va'ekue Ñandejára gotyo ñembyasy reheve, omboaje pe Leviticus 26 ñembo'e, omboyke pe hepyetévape pe ivaívagui, ha upémarõ Ñandejára omboaje ñe'ẽme'ẽ ombyaty hañua

umi oñemosarambívaekue, ojehechaukávo chupekuéra. Upévare, i “mba’e tenondegua ojehecháva” ha’e “Tupã ojehechaukáva Cristo-pe.”

Pe visión ysyry Ulaí y rehegua, ha mba’éichapa oipytyvõ pe marandu profético “estructura”-pe, Cristo “ombosako’iva’ekue”, ha’e pe peteĩha “hecho” ñande roñepyrũva’ekue ñahesa’ỹijo mbykymi haña; ha pe pasáhe oñecitáva ohechauka ñande rembiapo tenondegua ha’eva’erãha Ñandejára jehechauka, “oñemoĩva’ekue Cristo-pe” ramo. Daniel capítulo ocho-pe, Cristo ndojehechaukáí Isaiás ojapo haguéicha, upe jave Isaiás he’irõ guare Cristo “héra oñembohérata Admirable, Consejero, Dios Fuerte, Padre Eterno, Príncipe de Paz.” Daniel capítulo ocho-pe, Ñandejára oñemohechauka Cristo-pe Palmoni ramo, he’iséva pe Admirable Papahára, téra pe Mba’e Ñemiguáva Papahára.

Upéva “añetegua” ojerure toñheka haña mba’éichapa ojehechauka pe téra “Palmoni”, ha avei mba’éichapa upe téra oipytyvõ pe profesía “ñemohenda” ha “apoha” rehe. Peteĩha “añetegua” mbohapyha, Daniel capítulo poapýpe, tekotevẽ ojehechakuaa, ha’eha upe kapítulope oñemoĩha tenondetẽpe pe yvyra guasu doctrinal central omopyendáva pe movimiento Millerita. Miller rembiapo iporãvéva ojuhu kuri versíkulo catorcépe, ha ñañeha’áva’erã ñantende pe “jeporu” orekóva upe “añetegua” pe visión ysyry Ulaí rehe, ko’ãga oĩmava oñekumplivo.

Miller kérape, pe arkaha oñemoĩrõ guasu ári, iñakã rupi ipyahukue mbytépe, omimbi kuarahy rendyicha; ha umi ára pahápe pe arkaha tuichave ha omimbi pa jevy hetave pe omimbíva’ekue oñemoĩ ypy jave Miller mesa ári. Mba’épa pe Ysyry Ulaí visión rehegua, oguerékóva pe yta mbytépegua movimiento Millerita-pe guarã, ombohétáva pe doctrina resape pa jevy umi ára pahápe? Mba’épa ojehechauka umi ára pahápe ndojehechaukáí va’ekue pe ára paha jave 1798-pe? Mba’épa umi “mba’e oikóva” pe Ysyry Ulaí visión-pe, pe Hermana White he’íva “ko’ãga oĩha oñemoañetévo”?

Ñamoĩ porãite ha hekopete ko’ã mbohapy añetegua peteĩcha (pe visión Ulaí rehegua, Cristo ojehechaukáva Palmoni ramo, ha pe doctrina mbytete guasu ramo), tekotevẽ ñande jaipota ñamoneĩ peteĩ ñepyrũmby hasy’ỹva omboguatátava ñane estudio pe visión Ysyry Ulaí rehegua. Ko’ã añetegua oñembojoajúva omyesakã umi ohechaséva-pe pe marandu ojeipe’áva’ekue sello-gui ary 1798-pe hague peteĩ marandu “oñemoĩva aravo ári.” Pe elemento profético aravo rehegua’ỹre, pe marandu Miller rehegua ndaipóri va’erãmo’ã kuri.

Pe irundyha “mba’e añete” oguerékóva relación ko kapítulore ha’e umi Millerita okuave’ẽ hague peteĩ marandu oñemopyendáva ára proféticore. Oñemomba’eguas haña ko mba’e añete, Tupã ojehechauka Cristope, versíkulo paapyha ha irundyhápeme, pe Papaha Mba’eporãitereíva ramo (Palmoni). Pe jerovia he’íva pe visión oikaha añoite ojeikuaaukávo 22 jasypa 1844 ha’eha pe paha umi mokõi sua poapyha árape guarã, he’iháicha versíkulo irundyhápe, upéva niko oñemombo y ro’ysáva Tupã jehechauka ári, ojehechaukáva Cristo rupive Palmoni ramo.

Pe Adventismo rehegua teólogo-kuéra omba’apo kyre’ỹme oñotỹ haña Daniel capítulo ocho, versíkulo trece pe porandu he’iséva, ikatu hañaicha omoheñoi umi fábula rembi’u ryakuã oĩva hembí’úpe, ha’ekuéra ojedetermináva ombojejoko haña umi arandu’ỹvape, apysa hasývape, ani haña ojepy’apy umi añeteguare ojoajúva Adventismo pilar mbytegua rehe.

“Pe Escritúra, opaite ambuéva ári, oikova’ekue mokõivéicha pe pyenda ha pe yvyra guasu mbytéva pe jerovia Adventista-pe guarã, ha’eva’ekue ko ñe’ẽ: ‘Mokõi mil trescientos ára peve; upéi pe santuario oñemopotĩta.’ [Daniel 8:14.] Ko’ã ñe’ẽ ojekuaa porãva’ekue opaite umi ogueroviávape Ñandejára pya’e ou haña. Hetaiterei tapicha rembe’yre ko profesía oñembojoapyjey va’ekue ijerovia ñe’ẽñemi ramo. Opavave ohechakuaa va’ekue umi mba’e upépe oñemomarendúva rehe ojekytaha hikuái iha’arõ porãvéva ha umi esperánsa ohayhuvéva. Ojehechauka va’ekue ko’ã ára profétikova opaha arapotykuépe ary 1844-pe. Oñondivepa resto mundo cristiano ndive, umi Adventista upérõ oguerovia va’ekue yvy, térã peteĩ hendáicha pe hesegua, ha’eha pe santuario. Oikuaa hikuái pe ñemopotĩ santuario rehegua ha’eha yvy ñemopotĩ ára pahápe tata guasúpe, ha upéva oikótaha pe mokõiha jeju aja. Upévare oguhẽ pe tembiapo’ỹme Cristo ojevýtaha yvy ári ary 1844-pe.”

“Ha pe ára oñemohenda va’ekue ohasáma kuri, ha Ñandejára ndojehechaukái kuri. Umi ojeroviáva oikuaa porãkuri Ñandejára Ñe’ẽ ndaikatuiha oñembotavy; upévare, iñinterpretasiõn profétika oĩva’erã kuri vai; péro moõpa oĩ pe jejavy? Heta tapicha pya’eterei osẽ omboja haña pe apañuãi, onegávo umi 2300 ára opa hague 1844-pe. Ndikatuĩkuri oñeme’ẽ mba’eveichagua razõn ko mba’ére, ndaha’éiramo Cristo ndouihague pe ára ha’ekuéra oha’arõ haguéicha chupe. Ha’ekuéra he’i va’ekue: umi ára profétika opa rire 1844-pe, upérõ Cristo oujeyva’erãmo’ã kuri omopotĩ haña pe santuario, yvy oñemopotĩ rupi tata rupive; ha nónde piko oui, upévare umi ára ndaopái va’erã.”

“Pe moneĩ haña ko ñemohu’ã hína kuri rejeheja haña pe jeipapapy yma guare umi ára profétikogua rehegua. Umi 2300 ára ojejuhu va’ekue oñepyrũha jave Artajerjes he’íva oñemyatyrõ ha oñemopu’ã haña Jerusalén oíke va’ekue tembiapópe, ára pahápe, 457 a. C. Ojejapyhýramo kóva peteĩ ñeñepyrũrãramo, oĩkuri peteĩ joaju porãite opa mba’e oikótava rehegua pe omyesakávape upe período Daniel 9:25–27-pe. Sesenta y nueve semanas, umi peteĩha 483 umi 2300 año apytégui, oguhẽ va’erã kuri pe Mesías pe Hemoĩporãmyrévape; ha Cristo ñemongarai ha ñemoĩ porã Espíritu Santo rupive, 27 d. C.-pe, omohu’ã hekopete pe mba’e oje’eva’ekue. Pe semana setentaha mbytépe, pe Mesías oñekytĩ va’erã kuri. Mbohapy año ha mbyte iñemongarai rire, Cristo oñemosãingo kurusúre, ára pyahúpe, 31 d. C.-pe. Umi setenta semanas, térã 490 año, ojehecha va’erã kuri tenonderãite umi hudío rehe. Ko período opa rire, upe tetã omboty iñemboyke Cristo rehegua idisipulokuéra ñem persegui rupive, ha umi apóstol oho umi gentíl-kuéra rendápe, 34 d. C.-pe. Upérõ opa rire umi peteĩha 490 año umi 2300-gui, opyta va’erã kuri 1810 año. 34 d. C.-gui, 1810 año oguhẽ 1844-pe. ‘Upéi,’ he’i pe ánhel, ‘pe santuario oñemopotĩta.’ Opa umi mba’e oñemombe’u va’ekue pe profesíape oñekumpli va’ekue katuite pe ára oñemoĩmyrévape. Ko jeipapapy reheve, opa mba’e hesakã ha ojoaju porã, ndaha’éiramo añoite ndojehechái hague 1844-pe oiko hague mba’eve ombohováiva pe santuario ñemopotĩme. Ñanegáramo umi ára opa hague upe jave, upéva omoinge va’erãmo’ã kuri opa ko porandu ñembyaty javoráipe, ha oñejeheja haña umi ñemoĩmyre oñemopyendáva profesía ñekumpli hesakã porãitereívare.”

“Ha Tupã ogueraha va’ekue ipuévlope pe tuicha Advento ñemongu’érape; ipokatu ha heko mimbipa oime va’ekue tembiapópe, ha ndohejamo’ãi va’ekue opa pytũmbýpe ha ñembyasyme, oñemomarandu haña mba’eichaitépa ha’e peteĩ kyhyje japu ha itarováva. Ndohejamo’ãi va’ekue iñe’ẽ oíke haña py’atarovápe ha ndaiporivéimahápe jerovia haña. Jepémo heta oheja

hekovekuéra yma guare ñembojepyso umi ára marandu hañuáme, ha ombotove pe ñemongu'e añetegua ojejpáva upéva, ambue katu ndopytaromo'ãi va'ekue omboyke haña umi mba'e ogueroviáva ha ohasa va'ekue, oĩva Ñandejára Ñe'ẽme ha Tupã Espíritu testimonio rupive oñemombaretéva. Ha'ekuéra oguerovia va'ekue ojapyhy hague ñe'ẽryru porã profecía-kuéra ñehesa'ỹijópe, ha imba'erãha ojoko mbarete haña umi añetegua ojeypyty va'ekue yma, ha omotenonde meme haña upe tape peteicha Biblia rehegua ñehesa'ỹijope. Ñembo'e py'aguasúpe ohesa'ỹijo jey hikuái ipytyvõrã, ha ohesa'ỹijo Ñandejára Ñe'ẽ oikuaa haña moõpa ojavý. Ndahechágui hikuái mba'eveichagua jejavy umi ára marandu hañuáre oñembojepysóvape, oguerahapyre hikuái ohesa'ỹijo hañuáicha iporãve ha hi'aguive pe santuario rehegua." The Great Controversy, 409, 410.

Ñandejára oikuaauka ñandéve Hermana White rupive, upe jehasahápe voi oñemombe'uhápe mba'e visiónpa pe Ysry Ulaí rehegua, upépe oĩha "tekotevẽ peteĩ ñehesa'ỹijo hetaiteve hi'aguíva Ñandejára Ñe'ẽ rehe." Umi teólogo opresentáta pe tema "ara proféticogua" rehegua pe jehasaha mboyveguápe The Great Controversy-gui, ku peichaite voi "ara proféticogua" rehe Hermana White ombotovéva he'i haña iñe'ẽmondo, ha'ehague umi cinco profesía ojejoguáva pe profesía dos mil trescientos ary reheguápe. Opa mba'e rire, he'i hikuái, irundy umi profesía apytégui oñe'ẽ porãite hesekuéra pe jehasahápe. Péro peteĩ "ñehesa'ỹijo hetaiteve hi'aguíva" pe temáre ohechauka pe ñe'ẽjoaju "ara proféticogua", hetãme, umi kuatiahai Hermana White rehegua ryepýpe, hekopeteve oñe'ẽha umi mokõi profesía rehe, ojehe va'erãva'ekue 22 jasypa 1844-pe.

Oĩ porãite umi mokõi mil trescientos añope oĩha po profecía aravo rehegua específico Gabriel ohechauka vaekue Daniel-pe. Pe peteĩha ohechauka cuarenta y nueve año, araka'e "umi tape ha murállá oñemopu'ãta ára ijetu'úva jave." Pe mokõiha ha'e Cristo ñemongarai, cuatrocientos ochenta y tres año rire pe ñepyrũmby guive, ha'éva 457 a.C. Pe mbohapyha ha'e Ikurusu hañuáicha omano hague, pe irundyha ohechauka araka'e pe evangelio oñuahẽta umi gentil-kuérape, opa rire umi cuatrocientos noventa año oñemboja'o vaekue peteĩ hendáicha tetã judía-pe guarã, ha pe pohá, ha pe pohá añoite, profecía aravo rehegua, opa vaekue 22 jasypa 1844-pe. Umi irundy profecía aravo rehegua mboyvegua opa kuri hetaite 1844 mboyve. Upéicharõ, mba'épa añetehápe he'ise Hermana White oipurúramo pe ñe'ẽjoaju "umi período profético" heta hañuáicha, ha'eva'ekue opa haña 1844-pe?

Oñe'ẽvo umi Millerita ñembyasy peteĩha rehe, ha'e ohechauka pe mbohováí upe porandúpe guarã:

"Ahecha Ñandejára retãnguakuéra ovy'aiteiha oha'arõvo, oma'ẽvo Ijárare. Ha Ñandejára omboykékuri ohechauka haña chupekuéra mba'éichapa oĩ hikuái. Ipo ojaho'i peteĩ jejavy pe ñeha'ã jepapa rehegua umi ára marandu hañuama guarépe. Umi oha'arõva'ekue Ijárare ndoikuaái upe jejavy, ha umi kuimba'e aranduetéva omokañýva pe ára avei ndohechakuaái upéva. Ñandejára omboykékuri Itavayguakuéra ohasa haña peteĩ ñembyasy guasu. Pe ára ohasa, ha umi oha'arõva'ekue vy'apópe Isalvadorpe opyta ñembyasýpe ha py'a kangýpe, ha umi ndohayhúiva'ekue Jesús jeju, síno oiporavóva'ekue pe marandu kyhyjégui, ovy'a ndouihaguére upe aravo oha'arõhaguépe. Iñe'ẽrã ndoguahẽi va'ekue py'ápe ni nomopotĩi tekove. Pe ára ohasáva oĩ porãiterei ohechauka haña umi py'a. Ha'ekuéra voi raẽvete ojere ha oñembohory umi oĩva ñembyasýpe ha oñembotavývape, umi añetehápe ohayhúva'ekue Isalvador jeju. Ahecha Ñandejára aranduha ohechaukávo Itavayguakuérape mba'éichapa oĩ

hikuái ha ome'êvo chupekuéra peteĩ ñeha'ã ipypuku hañuáicha ojekuaa umi oñembotapykue ha ojere jeýva pe aravo jejopy hañuápe.”

“Jesús ha opaite pe ehérsito yvagapegua oma'ẽ poriahuvereko ha mborayhúpe umi, he'ẽ asýpe oha'arôva'ekue ohecha hañua chupe, upe iñangekuérape ohayhúva. Angelkuéra oveveva'ekue ijerérekue, omombarete hañua chupekuéra iñehovasa'ỹ ára pe. Umi omboykérava'ekue ohupyty hañua pe marandu yvagapegua opyta pytũmbýpe, ha Ñandejára pochy hendy heseekuéra, ndoguerohoryséi rupi pe tesape Ha'e omondova'ekue chupekuéra yvágagui. Umi jerovia hañua ojeroviáva, oñembotavýramo jepe, ndaikatúiiva ontende mba'érepa ndouporãi ijára, ndojejái pytũmbýpe. Jey ave oñegueraha chupekuéra iBiblia-kuérape oheka jey hañua umi ára profétikova. Ñandejára po oñemboguejy umi ta'angakuéragui, ha pe jejavy oñemyesakã. Ohecha hikuái umi ára profétikova oñuahêha 1844 peve, ha pe peteïcha prueba ha'ekuéra oikuave'êva'ekue ohechauka hañua umi ára profétikova opa hague 1843-pe, upéva voi ohechauka opa hañua 1844-pe.” Early Writings, 235–237.

Umi “ara profétika” ha'e umi “ara profétika” “oñuahê va'ekue 1844 peve”, umi Millerita iñepyrũrame ogueroviáva'ekue oñuahêha 1843 peve. Umi “ara profétika” oñuahêva'ekue 1844 peve, mbohapy ara profétika hína; ha opaite ojehechauka Habacuc táva ári. Peteĩ umi mbohapy aragui simply “opoko” 1844 rehe, ha mokõi ambue oñuahê 22 de octubre de 1844 peve. Umi mil trescientos treinta y cinco ára oñuahê 1844 ára peteïhaite peve, upérõ oñuahê ramo guare Milleritakuéra ñembotavy peteïha, ha oñepyrũ tiempo de demora mokõivéva Habacuc capítulo dospe, ha parábola de las diez vírgenes Mateo veinticincope.

Daniel capítulo ocho, versíkulo catorce-pe oñeñe'êva dos mil trescientos ára rehe, oñuahê 22 de octubre de 1844-pe, ha upepe avei opa mokõi mil quinientos veinte ary, umi “siete tiempos” oñehenóivagui, ojeoporavo va'ekue Judá ñemoñare yvývo gotyo pegua rovái. Palmoni oñemombe'u ijupe voi pe Maravilloso Papanohára ramo versíkulo trece-pe Daniel ocho-pe, ha pe “estructura” ha “diseño” maranduhára ha'e upérõ omoïva'ekue oike ipype por lo menos pa'ũme die tiempo profético ojoaju hañuáicha oñondive.

Ñañepyrũta ñamyesakãve hañua ko'ã añetegua pe artículo oúvape.

“Cristo ome'ẽ vaekue ko yvy ariguápe peteĩ mbo'epy ojekuaa hañuáicha apytu'ũ ha ánga ryepýpe. ‘Kóva hína tekove opave'ýva,’ he'i, ‘toikuaa hañua nde, pe Tupã añeteguáva añoite, ha Jesucristo, pe rembou vaekue.’ Péro Satanás omba'apo yvypóra akãnguérape, he'ívo: Ejapo ko mba'e térã pe tembiapo, ha peẽ peikóta tupãicha. Oñembotavývo jepy'amongetápe, ogueraha Adán ha Eva-pe oikóvo hañua ndogueroviái Tupã ñe'ẽ, ha omoï hañua hendaguépe peteĩ teoría ogueraháva ivaípe ha naiñe'ẽrendúi hañua. Ha iñemoarandu gua'u ojapo ko árape avei upe ojapo vaekue Edénpe. Cristo ou ramo guare ñande yvy ári, oiporavo umi pira ryguatáva imboriahúva ramo tupao pyenda. Ko'ã temimbo'épe oñeha'ã omyesakã hañua chupekuéra mba'éichapa heko imburuvicha guasu ha hembipota. Péro iñentende michiétéva omoïva'ekue hese peteĩ joko. Ha'ekuéra oike hína kuri ohupyty'vo umi kuatiahai ha fariseokuéra ñe'ẽngue; upévale heta umi mba'e ogueroviáva ndaha'ei vaekue añete. Ha jepe Cristo oguereko heta mba'e he'i hañuáicha chupekuéra, ndaikatúi kuri ohendu hikuái heta umi mba'e ha'e oikuaaukaseteréiva chupekuéra.”

“Cristo ojuhu ko tiempo kopegua religi3n rehegua-ku6rape ojepoh3yi eterei ha3ua umi temimo’3 javyku6re, ha ndaip3ri ha3ua tenda inak3me pe a3netegu3pe 3uar3. Upe tekombo’e o3neme’3va rupive, umi mbo’eh3ra ombojehe’a umi temimo’3 umi haih3ra jerovia’3va rehegua. P3icha ha’eku6ra o3not3 3ana vai umi mit3rusu ku6ra ak3me. Ha’eku6ra omombe’u temimo’3 ndojehechauk3i va’er3 mit3rus3pe t3r3 tuja ha mit3vape, araka’eve no3emo3ri ha3ua ohecha mba’eichagua 3emit3pa hiku3i o3not3, t3r3 pe 3emono’33 oguerava’er3tava’ekue ko resultado ramo.” Review and Herald, 3 de julio, 1900.